

Hvalstad 25. mars 2023

Helsedirektoratet (Hdir)
Folkehelseinstituttet (FHI)
Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA)

Bekymringsmelding om økende strålingsfare

Vedlagt oversendes siste utgave av vår kildesamling om skadevirkninger fra elektromagnetisk stråling (10.10.2022, 74 sider). Dokumentet inneholder systematiske referanser og lenker til forskningsresultater og advarsler fra forskere innen fagfeltet. Kildesamlingen kan også lastes ned gratis her: www.folkets-stralevern.no/lenker. I dette dokumentet gis det en omfattende oversikt over internasjonal forskning på området. En lang rekke forskere og organisasjoner gir konkrete advarsler med appeller om å innføre *føre-var-tiltak* mot skadevirkninger fra elektromagnetisk stråling.

Dagens situasjon

Faren fra 5G-prosjekter

Det drives omfattende kampanjer for å markedsføre 5G-prosjekter i flere kommuner. Politikere innser neppe de helsemessige farer dette innebærer og har et lavt eller overfladisk kunnskapsnivå om hva stråling fra 5G-systemer innebærer.

Trussel mot miljøet

Den omfattende elektromagnetiske forurensingen påvirker både mennesker og natur. Alle levende vesener, fugler, dyr og planter – til og med insekter – påvirkes av sterk elektromagnetisk stråling. Men bare mennesker kan redusere denne faren. Miljømyndighetene bør snarest iverksette kartlegging av virkningene av slik stråling, strålingsnivåer og behov for tiltak.

Lavt kunnskapsnivå

Helsepersonell har gjennomgående liten eller ingen kjennskap til strålingsfare eller praktiske mottiltak. Det er dessverre ingen kompetanse eller organisert etterutdanning på dette feltet blant norske leger.

Fagetatens bagatellisering av problemet

Strålingsverdier for mobiltelefoner o.l. (SAR-tall) er fastsatt av en selvrekutterende privat stiftelse i Tyskland (ICNIRP), i stor grad finansiert av bransjen og av det tyske strålevernet. Denne komiteen har lenge vært kritisert fra faglig hold og opptrer uten demokratisk kontroll. SAR-tallet er ikke en fysisk konstant og har ingen praktisk verdi i vurdering av helserisiko for aktuelle nivåer ikke-ioniserende stråling som normalbefolkningen utsettes for. DSA baserer seg likevel fortsatt på dette. Den nåværende informasjon som er gitt på nettstedet fra myndigheter er hittil preget av uklare og uforpliktende uttalelser som synes å sikte på beroligelse. Vi anser at dette ikke er en forsvarlig holdning.

Senskader blir ofte oversett eller fortiet

Et spesielt forhold er at skadevirkninger gjerne først påvises etter lengre tids eksponering for skadelig stråling. Dette fører ofte til at årsaken blir oversett og bagatellisert som diffuse symptomer, uten tilknytning til eksponeringen, osv. Den totale strålingen som befolkningen utsettes for øker hele tiden, mens det biologiske livs fysiologiske og nevrologiske funksjonsmåte og ømfintligheter er uendret. Helsemyndighetene har ennå ingen dekkende oversikt over slike skadevirkninger.

To hovedtrekk blant brukerne

Noen godtar kritikkløst myndighetenes forsikringer og stoler på deres informasjon uten videre. Andre oppsøker på eget initiativ aktuelle forskningsresultater og skaper seg et oppdatert vurderingsgrunnlag. Vedlagte kildesamling gir et relevant grunnlag for konkrete tiltak fra ansvarlige myndigheter.

Politisk korrekt oppfatning setter folkehelsen på spill

Meget alvorlige advarsler fra internasjonale forskere og faggrupper er hittil forsøkt bagatellisert. Dette fører til omfattende ensretting av den politisk korrekte oppfatning av faren ved elektromagnetisk stråling. Vi bestrider en slik holdning fordi vi anser den grunnløs og villedende. Svake grupper som barn, elever og ungdom har et spesielt krav på forsvarlig innemiljø og må beskyttes. Aktiv fortielse av realitetene skjer dessverre også fra norske myndigheter.

Appell om konkrete tiltak

Vi appellerer til myndighetene om å

- redusere nåværende grenseverdier for elektromagnetisk stråling til et vesentlig lavere nivå i tråd med anbefalinger fra nyere forskning og fra Europaparlamentet (<https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17994>)
- innføre *føre-var-tiltak* for å beskytte barn og utsatte grupper mot slike skader, spesielt ved barnehager, skoler og sykehus, slik flere andre land nå har gjort
- sørge for at norske leger får tilstrekkelig faglig undervisning og etterutdanning om ikke-ioniserende elektromagnetisk stråling og risiko for helseskader fra eksponering svakere enn grenseverdiene
- innføre konsesjonsplikt for 5G-prosjekter med strenge begrensninger for strålingsnivåer og dekningsområder
- innføre landsdekkende kartlegging av elektromagnetisk stråling, særlig ved barnehager, skoler og sykehus
- innføre kartlegging av additiv stråling i hjem, skoler, forsamlingslokaler o.l. (dvs. flere aktive mobilbrukere på et felles område samtidig)
- offentliggjøre tiltakene sammen med faglige/medisinske råd.

Vi anser momentene over som en klar påpekning av risiko for folkehelsen både på kort og lang sikt. Det er nødvendig å minne om den langvarige kampen mot tobakksrøyking og industriens organiserte motvilje til å innse denne faren. Det er nå behov for handlekraftige ledere som kan iverksette enkle og effektive tiltak.

Folkets strålevern (FS) er en privat opplysningsorganisasjon, stiftet i 2010, som arbeider for å spre opplysning om risiko fra elektromagnetisk stråling. Samtidig gir vi gode råd for å beskytte seg mot virkningen av slik påvirkning. FS er uavhengig av offentlige myndigheter og er uten offentlig støtte. Vår virksomhet er basert på bidrag fra engasjerte medlemmer.

Vårt neste styremøte er 3. mai 2023. Vi vil sette pris på et svar innen den tid.

Vennlig hilsen

Folkets Strålevern

www.folkets-stralevern.no

Thomas J. Middelthon
Styreleder

Sissel Halmøy
Generalsekretær